

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 471

van **ANN DE MARTELAER**

datum: 8 mei 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Instroom zorgberoepen - Stimulerende maatregelen

Vandaag is het nog meer dan anders duidelijk hoe belangrijk het is werk te maken van werk in zorg en welzijn. In het regeerakkoord staat te lezen dat men zou gaan voor een zorgshift. Samen met de beleidsdomeinen Werk en Onderwijs zou via een geïntegreerde aanpak de instroom in de zorgsector vergroot worden, het retentiebeleid verbeterd worden en zou er gewerkt worden aan het nijpend tekort aan personeel .

Eind vorige legislatuur werd het actieplan 4.0 'werk maken van werk in zorg en welzijn' gelanceerd waarin heel wat acties werden opgenomen om de instroom in de zorgberoepen te bevorderen.

1. Wat is de status van het actieplan 4.0 'werk maken van werk in zorg en welzijn', gelanceerd door de vorige minister van Welzijn? Loopt dit nog steeds?
2. Is er een (tussentijdse) evaluatie?
Zo ja, wat zijn de werkpunten?
3. Welke initiatieven heeft de minister reeds genomen om de zorgshift waarvan sprake in het regeerakkoord uit te werken?
4. Zetten de coronacrisis, de hoge nood aan zorgverleners en een te verwachten werkloosheid niet aan tot actie om werk te maken van zij-instromers en carrièreswitch? Welke acties staan op stapel?

ANTWOORD

op vraag nr. 471 van 8 mei 2020

van **ANN DE MARTELAER**

1. Het actieplan 4.0 is nog steeds lopende.

Er is samen met de taskforce waarin naast de VDAB, kabinet werk (zowel Vlaams als Federaal), departement onderwijs en VIVO ook de werkgevers als werknemers vertegenwoordigd zijn, een update gedaan eind 2019.

Bij deze update zijn de prioriteiten opnieuw vastgelegd en werden de lopende acties overlopen.

- a) **De campagne Ik ga ervoor:** is lopende. In de coronacrisis werd een filmpje gelanceerd met bekende Vlamingen die aangaven in een 2e leven zelf te overwegen om voor een zorgberoep te kiezen. Verder wordt voor na de coronacrisis verder gewerkt op een aansluitend concept. 2e carrière in zorg of welzijn: Het project om mensen die werken in andere sectoren om te scholen naar verpleegkundige loopt goed. Er zijn 2 pilootprojectjes gestart (1 in Kortrijk en 1 in Mechelen). Alle 20 studenten waren voor hun examens na het 1e semester geslaagd. En er is vraag om het project uit te breiden naar Limburg, Brussel, Antwerpen en Leuven. Ondertussen wordt er nagedacht om een soortgelijk project op te zetten voor de opleiding van zorgkundigen. De eerste gesprekken zijn hierover lopende.
- b) **Onderzoek Poorten en drempels voor mensen met migratieachtergrond om in zorg of welzijnsberoep te stappen:** dit onderzoek van het Steunpunt WVG is lopende en wordt eerstdaags vrijgegeven.
- c) **Actieve arbeidsmigratie:** daar is de afspraak om werk te maken van een regulerend kader voor kwaliteitsvolle arbeidsmigratie, in overleg met de VDAB en enkele leden van de taskforce. Dit moet ook een ethisch verantwoorde arbeidsmigratie zijn, waarbij noodzakelijk zorgpersoneel niet wordt weggetrokken uit economisch minder sterk ontwikkelde landen.
- d) **Opvolging 4e jaar bachelor Verpleegkunde:** Nu in juni studeren de eerste bachelors verpleegkundige van de vernieuwde 4 jarige opleiding af. (Raming van het aantal: 1200). De aandachtspunten die verder worden opgevolgd in de Adviesraad verdiepende stage verpleegkunde zijn:
 - De spreiding van de stageplaatsen voor de 4^e jaars studenten over alle sectoren;
 - De kwaliteit en uniformiteit van de mentorenopleiding;
 - De ontwikkeling en opvolging van het begeleidingsformulier.
- e) **Project Innovatieve Arbeidsorganisatie:** dit project loopt verder in 30 WZC (5 per provincie en 5 in Brussel). Het project wordt begeleid door Workitecs maar kent omwille van Corona uiteraard ook vertraging.
- f) **Projecten Eerder verworven competenties (EVC):** het regelgevend kader is ontwikkeld. De verdere uitrol is afhankelijk van de ontwikkeling van de beroepskwalificaties. Voor kindbegeleider buitenschoolse opvang en voor kindbegeleider baby-peuter zijn de trajecten lopende.

Het ontwikkelen van een volledig traject via EVC voor zorgkundige is moeilijker gezien zij een aantal beschermde handelingen mogen stellen die niet eerder verworven kunnen zijn, want dat zou oneigenlijke uitoefening van het beroep van zorgkundige betekenen.

2. Het grote probleem bij de omscholing van mensen naar een zorg of welzijnsberoep is **het financiële aspect gedurende de opleiding**. Er is veel interesse van mensen die werken om zich om te scholen, maar door de lange(re) duur van de opleidingstrajecten is de omscholing in een heel aantal gevallen financieel niet haalbaar. In de taskforce is de afspraak gemaakt ook het financiële aspect van omscholingen in kaart te brengen op het niveau van de sector, de organisatie, de opleidingen en de kandidaten. (Door de coronacrisis is deze oefening nog niet gestart).

Een werkpunt is ook om de procedure voor **het erkennen van buitenlandse diploma's** en het verkrijgen van een visum te versnellen daar waar de procedure niet vlekkeloos verloopt. Hierrond werd al initiatief genomen door de zorgambassadeur, door de VDAB en door VIVO, evenwel voorlopig nog zonder resultaat. Met vereende krachten wordt getracht deze procedure te vereenvoudigen en zo mogelijk te versnellen.

3. Sinds 15 december 2019 loopt het onderzoek naar de personele inzet in woonzorgcentra, aangepast aan de veranderende zorg- en ondersteuningsnoden van de bewoners. Dit onderzoek beoogt tegen eind 2021 een overzicht te bieden van de tekorten aan personele inzet en welke aanpassingen aan de huidige personeelsvoorwaarden noodzakelijk zijn opdat een passend en kwaliteitsvol antwoord kan geboden worden aan:
 - de toenemende zorgzwaarte van de bewoners;
 - de veranderende zorg en ondersteuningsnoden van de bewoners;
 - de integratie van het welzijnscomponent complementair aan het zorgcomponent;
 - de toenemende werkdruk van de medewerkers in het woonzorgcentrum;
 - de financiële toegankelijkheid van de woonzorgcentra (reductie van zorgkost in dagprijs).

Verder voorzie ik opnieuw in een verdeling van 1.800 bijkomende erkenningen woonzorgcentrum (RVT-erkenningen) in 2020.

Deze bijkomende erkenningen zullen met ingang van 1 oktober 2020 kunnen worden toegekend aan woonzorgcentra met het oog op het opvangen van de stijgende zorgzwaarte en de verlichting van de werkdruk voor het zorgpersoneel. Hiermee wordt de uitbreiding van het aantal woongelegenheden met een bijkomende erkenning opgestart in de vorige legislatuur ook in deze legislatuur verdergezet.

4. Naast het verder zetten van de lopende acties wordt ook nog werk gemaakt van bijkomende initiatieven.

In functie van de coronacrisis zullen er heel wat sectoren zijn die te maken zullen hebben met ontslagen. Samen met VIVO en VDAB zal er samen met onderwijs gekeken worden naar mogelijkheden om **omscholingstrajecten** voor deze mensen op touw te zetten in functie van knelpuntberoepen in zorg en welzijn.

Er zal worden onderzocht of en hoe **het platform 'help de helper'** verder kan worden uitgebreid om op verschillende manieren in te spelen op de noodzaak aan menselijk potentieel in de voorzieningen. Dit kan via verschillende kanalen waarbij gedacht wordt aan de bijkomende inzet van professionals, vrijwilligers, zelfstandigen, enz. ...

Met de Algemene Unie van Verpleegkundigen in België (AUVB) is afgesproken om een plan op te stellen om te werken aan de **attractiviteit van verpleegkunde**.

Nog voor de coronacrisis werd in samenwerking met de organisatoren van Dag van de Zorg ook werk gemaakt van een bijkomend **platform 'Zorgwerkt'**. Op dit platform zouden zorgorganisaties en/of zorgverleners gedurende 1 week de sociale media overnemen om real life verhalen te posten. Door de crisis werd de opstart echter uitgesteld naar het najaar.